

Vremensko nič kaj »pretresljiva« zima

Vreme in razmere v gorah v meteorološki zimi 2007/08

✍ Miha Pavšek¹ in Gregor Vertačnik²

slabo odrezala. Pa vendar bomo imeli v višinah še nekaj časa opravka s snegom, saj je na koncu druge aprilske dekade njegova višina na Kredarici preseгла občudovanja vredne štiri metre. Toda zimski in spomladanski sneg nista povsem primerljiva, saj je glede vztrajanja prvi precej bolj trmast od drugega!

December oziroma prvi zimski mesec se je začel s spremenljivim in letnemu času primerno toplim vremenom. Skromna količina padavin je v prvi polovici meseca le malo odebelila snežno odejo v sredo in visokogorju. Sredi meseca je ob »balkanski« ohladitvi na debelo zamedlo nižja območja in okoli Pohorja ter Snežnika. Žal je enega teh krajevno najbolj zamedenih mest našla tudi vodena skupina koroških alpinističnih pripravnikov. V enem izmed žlebov na severni strani Uršlje gore jih je presenetil snežni plaz, jih v nadaljevanju pošteno premetal ter, na srečo, nekaj sto metrov nižje izpustil iz belega objema. Drugod je bilo namreč beline le za vzorec. Zadnja dva tedna leta 2007 je v vzpetem svetu zaznamovalo veliko sončnega vremena, medtem ko sta nižine po večini pokrivali nizka oblačnost ali megla. Zaradi temperaturnega obrata je bilo pogosto najtopleje v sredogorju.

Vsega lepega je bilo konec 5. januarja, ko je napočil prvi izmed treh omembe vrednih padavinskih dogodkov tega meseca. Medtem ko je v Julijskih Alpah zapadlo do 30 cm snega, je v nižjih legah odjuga počasi pobirala decembrsko snegovje. Nadpovprečne temperature so vztrajale do konca meseca, vendar pa so dolgotrajne padavine vsaj na območju Julijskih Alp kar precej odebelile snežno odejo. 18. januarja je ta na Kredarici merila že 185 cm. Zadnja dekada je podobno kot decembra minila v znamenju sonca, le da je bilo tokrat še topleje.

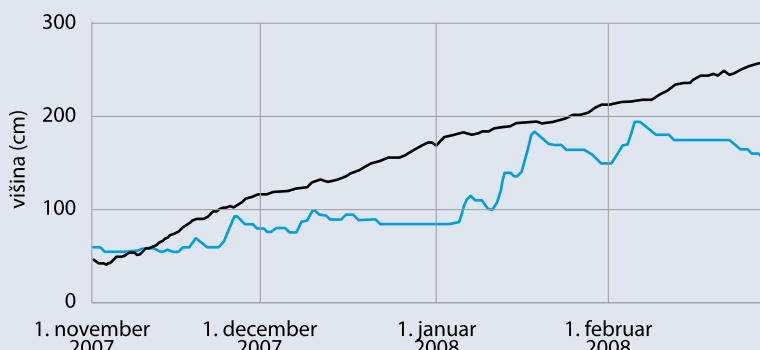
Pogosto s snegom razvajajočemu februarju v glavnem tudi tokrat ni uspelo popraviti vtisa mile in zelene zime. Po oblačnem začetku so sicer sledile padavine, ki pa so bile obilnejše le na zahodu. Nad približno 1500 metri je vsaj v Julijih ob koncu poslabšanja višina snežne odeje dosegla kaka dva metra

¹ Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Novi trg 2, Ljubljana.

² Urad za meteorologijo, Agencija RS za okolje, Vojkova 1b, Ljubljana.

V alpskih dolinah je tudi tokrat padlo »za vzorec« snega, pa še ta ni dočakal konca zime. Milo vreme je sredi februarja prekinila kratkotrajna ohladitev, zadnji teden pa se je končal v povsem spomladanskem slogu. Če je marsikje primanjkovalo snega, pa je bil zato zadnji zimski mesec toliko bolj radodaren s sončnimi žarki. Razen prvih petih dni v Julijcih ni bilo dneva brez sončnega vremena.

Dnevni potek višine snežne odeje v zimi 2007/2008 in povprečne razmere v primerjalnem obdobju na meteorološki postaji Kredarica.

Povprečna temperatura (°C) in količina padavin (mm) v meteorološki zimi 2007/2008 ter primerjava s povprečjem obdobja 1971–2000.

Postaja (nadmorska višina)	Povprečna T	Odklon T	Padavine	Indeks padavin glede na povprečje 1971–2000
Rateče (864 m)	-1,2	1,8	173	76
Planina pod Golico (970 m)	0,3	1,8	248	85
Vojsko (1067 m)	-0,2	2,1	415	80
Vogel (1535 m)	-0,9	1,6	350	64
Krvavec (1740 m)	-2,0	1,5	150	66
Kredarica (2514 m)	-5,7	1,3	182	56

»Nezimskost« minule meteorološke zime v naših hribovitih in goratih območjih nam kaže tudi podnebna statistika. Povprečno hladnemu decembru sta sledila občutno pretopla januar in februar, ko so bile temperature kar za približno 3 °C višje. Decembra so bile, razen na Pohorju, precej pod dolgoletnim povprečjem. Januarja se je padavinska slika obrnila, saj je nadpovprečno količino padavin dobil le zahod.

Zadnji zimski mesec je bil povsod podpovprečno namočen; to velja za celotno zimo. Odklon je bil najmanjši v zahodnih Julijskih Alpah in največji na Pohorju ter na dinarski pregradi. Predvsem zaradi prevladujočega toplega vremena je sredogorska območja in alpske doline pestilo krajevno in časovno pomanjkanje snega. V sredogorju in visokogorju Julijskih Alp pa je bila glede višine snega zima vsaj med povprečnimi. Zasluge za nadpovprečno sončno zimo sta »pobrala« december in še posebno februar, saj je bil ta med najbolj sončnimi v zadnjih desetletjih.

Razen nenavadno visokih temperatur v posameznih januarskih in februarskih dneh minula zima ni prinesla omembe vrednih izjemnih vremenskih

dogodkov. 27. januarja je pihal močan zahodni do severozahodni veter, ki je dodobra premešal ozračje, in v Ratečah so izmerili kar 12,8 °C. Še topleje je bilo ob koncu februarja, ko se je živo srebro tam pogosto povzpelo nad 10 °C, 24. februarja pa celo do 16,3 °C; na Kredarici so takrat namerili 6,4 °C. V Ratečah, v katerih sneg pogosto obleži vso zimo, je bilo tokrat le 62 dni s snežno odejo, največ pa so ga namerili 22 cm – precej manj od dolgoletnega povprečja.

Čeprav je bila zima pozimi nezimska, pa se je potem precej dolgo poslavljala, kar ves marec in prvo polovico aprila. Razlog več, da se vprašamo, ali meteorološki in astronomski letni časi še držijo. Zato ni čudno, da so se letos nekateri že konec marca odpravili v gore v kratkih hlačah, športni obutvi in povrhu vsega še po precej nezimskih poteh. A kot smo lahko videli, prva lastovka še ne prinese pomladi. Še dobro, da se je vse srečno izteklo! Bo pa mogoče letos vsaj v rečnih strugah še dolgo opazovati posledice obilnega spomladanskega sneženja, ki bo vsaj delno omililo pretoplo poletje, s katerim nam »grozijo« že sredi pomladi. Kakor koli že, spet bomo šli v hribe ... ◉

Nov sneg na Kopi (Kamniško - Savinjske Alpe)